

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1975/137
Karar Sayısı : 1975/149
Karar Günü : 10.6.1975

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN MAHKEME: İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi.

İTİRAZIN KONUSU: 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı “Cumhuriyetin 50 nci Yılı Nedeniyle Bazı Suç ve Cezaların Affı Hakkında Kanun”un 3. maddesinin, 1918 sayılı Kanunun ek 2. maddesinin III. bendiyle sınırlı olarak iptali istemidir.

I. OLAY:

Sanık hakkında uygulanacak Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair 1918 sayılı Kanunun yer aldığı 1803 sayılı Yasanın 3. maddesinin, Anayasanın 92. maddesinin beşinci fıkrası ile saptanan yöntemlere uyulmadan yasalaştırıldığı, sanık vekilince ileri sürülmüş, bu sav, Mahkemece de ciddi görülerek sözü edilen madde hükmünün iptali için, Anayasanın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Yasanın 27. maddeleri uyarınca Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmiştir.

II. İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi, İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca toplanarak aşağıdaki sorunlar üzerinde durmuştur:

1- Anayasa Mahkemesinin itirazı incelemeye görevli ve yetkili olup olmadığı sorunu:

Suç ve cezaların affı hakkındaki yasama belgelerinin Anayasaya uygunluk denetimine bağlı olup olmayacağı sorunu üzerinde durulmuş ve bunların da Anayasaya uygunluk denetimine bağlı olduğu sonucuna varılmıştır. Konu hakkında ayrıntılı gerekçeler, Anayasa Mahkemesinin 28.11.1974 günlü, Esas: 1974/34, Karar: 1974/50 sayılı kararında tümüyle açıklanmış bulunduğundan (Resmî Gazete, gün: 21.1.1975, sayı: 15125), bunların burada yinelenmesine gerek kalmamıştır.

Şu duruma göre, bu işe bakmanın Anayasa Mahkemesinin görevi içinde bulunduğu açıktır.

Şahap Arıç ve Halit Zarbun bu görüşe katılmamışlardır.

2- İtiraz konusu kuralın daha önce iptaline karar verilmiş olması:

15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Yasanın 3. maddesinin ikinci fıkrasındaki “Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair 1918 sayılı Kanunun ek ve tadilleriyle bu kanunlara ilişkin tebliğler” hükmünün 1918 sayılı Kanunun 27. ve 33. maddeler dışında kalan hükümleri yönünden ve birinci fıkrasındaki “istimal ve istihlâk maksadıyla işlenmiş kaçakçılık fiilleri ve ithalle ilgili olmayan tekelleştirme ve kaçakçılıkla ilgili olmayan tekelleştirme suçları, Kaçakçılığın Men ve

Esas Sayısı : 1975/137
Karar Sayısı : 1975/149

Takibine Dair 1918 sayılı Kanunda belirtilen CİF kıymeti 20 000 lirayı geçmeyen (yirmibin lira dahil) ihraç kaçakçılığı suçları hakkında bu Kanunun 1 nci maddesi hükmü uygulanır.” kuralının da yine 1918 sayılı Kanunun 27. ve 33. maddeleri dışında kalan hükümleri ile sınırlı olarak iptallerine 5.3.1975 gününde, Esas: 1975/4, Karar: 1975/36 sayı ile karar verilmiş olduğundan, bu konuda yeniden karar verilmesine yer kalmamıştır.

III- SONUÇ:

1- İşin incelenmesinin Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkisi içinde bulunduğuna Şahap Arıç ve Halit ZARBUN’un karşıoylariyle ve oyçokluğu ile;

2- 15.5.1974 günlü, 1803 sayılı Kanunun 3. maddesinin bu işte itiraz konusu yapılan ikinci fıkrasındaki “Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair 1918 sayılı Kanun, ek ve tadilleriyle bu kanunlara ilişkin tebliğler” hükmünün 1918 sayılı Kanunun 27. ve 33. maddeler dışında kalan hükümleri yönünden ve birinci fıkrasındaki “istimal ve istihlâk maksadiyle işlenmiş kaçakçılık fiilleri ve ithalle ilgili olmayan tekelle kaçakçılıkları ve kaçakçılıkla ilgili olmayan tekelle suçları, Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair 1918 sayılı Kanunda belirtilen CİFK kıymeti 20 000 lirayı geçmeyen (yirmibin lira dahil) ihraç kaçakçılığı suçları hakkında bu Kanunun 1. maddesi hükmü uygulanır.” kuralının da yine 1918 sayılı Kanunun 27. ve 33. maddeleri dışında kalan hükümleri açısından, itiraz konusu yapılan başka bir işte Anayasa Mahkemesince Anayasa uygunluk denetiminden geçirilerek iptallerine 5.3.1975 gününde Esas: 1975/4, Karar: 1975/36 sayı ile karar verilmiş ve bu işte itiraz konusu yapılan kural 1918 sayılı Kanunun ek 2. maddesinin III. bendiyle sınırlı olarak da işbu iptal hükmünün kapsamı içinde kalmış olduğundan bu konuda yeniden karar verilmesine yer bulunmadığına oybirliğiyle,

10.6.1975 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Muhittin TAYLAN	Kâni VRANA	Şahap ARIÇ
Üye	Üye	Üye
Halit ZARBUN	Ziya ÖNEL	Abdullah ÜNER
Üye	Üye	Üye
Ahmet KOÇAK	Şekip ÇOPUROĞLU	Muhittin GÜRÜN

Esas Sayısı : 1975/137
Karar Sayısı : 1975/149

Üye

Lûtfi ÖMERBAŞ

Üye

Hasan GÜRSEL

Üye

Ahmet Salih ÇEBİ

Üye

Şevket MÜFTÜGİL

Üye

Nihat O.
AKÇAKAYALIOĞLU

Üye

Ahmet H.BOYACIOĞLU

KARŞIOY YAZISI

Görev sorunu;

1803 sayılı Af Kanunu ile ilgili itirazın incelenmesinin Anayasa Mahkemesi'nin görevi içinde bulunduğu hakkında oyçokluğu ile verilen karara, Anayasaya uygun görmediğimden, katılmıyorum.

Bu konudaki karşıoy gerekçelerim, 21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Anayasa Mahkemesi'nin 28.11.1974 günlü ve 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımın I nolu kısmında tafsilatlı olarak yazdığım gerekçelerin, prensipleri itibariyle, aynı olduğundan, burada tekrarına gerek görülmemiştir.

Sözü geçen karşıoy yazımda açıklanan gerekçelerle, Anayasa Mahkemesinin, çoğunlukla verdiği görev konusu ile ilgili karara karşıyım.

Üye

Şahap ARIÇ

Esas Sayısı : 1975/137
Karar Sayısı : 1975/149

KARŞIOY YAZISI

21.1.1975 günlü ve 15125 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mahkememizin 28.11.1974 günlü, 1974/34-50 sayılı kararına ilişkin karşıoy yazımda açıkladığım görev ve yetkiye ilişkin gerekçelerle, çoğunluğun bu kararına da katılmıyorum.

Üye

Halit ZARBUN